

15. Obstrüktif Uyku Apne Sendromunun (OSAS'ın) Yasal ve Hukuksal Boyutu: Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) Sağlık Yeteneği Yönetmeliği

Prof. Dr. Bünyamin SERTOĞULLARINDAN

Izmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir

ÖZET

Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu olan personel, öğrenciler ve bunların adaylarının yaptıkları veya yapacakları görevlere uygunlukları bakımından sağlık yeteneklerini tespit etmek amacıyla "Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Sağlık Yeteneği Yönetmeliği" kullanılmaktadır. Yönetmelikte hastalıklar, ağırlık derecesine göre (A), (B) ve (D) dilimlerdeki fıkralara ayrılarak sınıflandırılmıştır. Yönetmelikte Obstrüktif Uyku Apne Sendromu (OSAS) Göğüs hastalıkları altında madde 47 içinde yer almıştır. OSAS tanısı konulanlardan pozitif hava yolu basıncı (PAP) titrasyonu sonrası apne-hipopne indeksi 15 (15 hariç)'ten düşük olanlar A diliminde, PAP titrasyonu sonrası apne-hipopne indeksi 15 ila 30 (30 hariç) olanlar B diliminde ve PAP titrasyonu sonrası apne-hipopne indeksi 30 ve yukarısında olanlar D diliminde sınıflandırılmıştır.

Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu olan personel, öğrenciler ve bunların adaylarının yaptıkları veya yapacakları görevlere uygunlukları bakımından sağlık yeteneklerini tespit etmek ve barışta ve savaşta yapılacak sağlık işlemlerini düzenlemek amacıyla "Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Sağlık Yeteneği Yönetmeliği" kullanılmaktadır. Yönetmelikte hastalıklar, ağırlık derecesine göre (A), (B) ve (D) dilimleriyle bu dilimlerdeki fıkralara ayrılarak sınıflandırılmıştır. Yönetmelikte OSAS Göğüs hastalıkları altında madde 47 içinde yer almıştır. OSAS tanısı konulanlardan pozitif hava yolu basıncı (PAP) titrasyonu sonrası apne-hipopne indeksi 15 (15 hariç)'ten düşük olanlar A diliminde, PAP titrasyonu sonrası apne-hipopne in-

deksi 15 ila 30 (30 hariç) olanlar B diliminde ve PAP titrasyonu sonrası apne-hipopne indeksi 30 ve yukarısında olanlar D diliminde sınıflandırılmıştır.

Kişi değerlendirilirken muvazzaf, muvazzaf adayı ve askerlik yükümlüsü olmasına göre farklı kararlar alınmaktadır. Muvazzaf kişiler mevcut görevlerini yapabilirliği veya yönetmeliğe göre yapamıyorsa yönetmelikte önerilen alternatif bir görevi yapıp yapamayacağı bakımından değerlendirilmektedir. Muvazzaf adayları ve askerlik yükümlüleri ise TSK mensubiyeti için uygun olup olmadığı yönünden değerlendirilmektedir.

Yönetmelikte muvazzafar için sınıflara veya branşlara ve görev niteliklerine göre (1) ve (2) numaralı

olmak üzere iki grup karar çizelgesi oluşturulmuştur. Bu çizelgelerde Hastalıklar Listesindeki (A), (B) ve (D) dilimlerinin sınıf veya branş ve rütbelere göre karşılıkları sıralanmıştır. Örnek olarak Kara kuvvetleri personeli için hazırlanmış tablolar aşağıda gösterilmiştir (Resim 1, 2). A diliminde OSAS bulunan muvazzafar bütün sınıflarda veya branşlarda görev yapmaları uygun olarak değerlendirilmiştir. D diliminde OSAS bulunan muvazzafarın ise bütün sınıflarda veya branşlarda görev yapabilmeleri uygun görülmemiştir. B diliminde OSAS bulunan muvazzafarın görev uygunlukları rütbelere, branş ve sınıflarına göre değişmekte olup tablolardan bakılmalıdır.

Yükümlüler, Yedek Subay Aday Adayları, Yedek Subay Adayları, Yedek Subaylar, Yedek Astsubay Aday Aday-

ları, Yedek Astsubay Adayları, Yedek Astsubaylar, Erbaş ve Erler için A dilimine giren OSAS bulunanlar askerliğe elverişli kabul edilirken, B ve D dilimlerinde OSAS bulunanlar askerliğe elverişli kabul edilmezler. Bazı Özel alanlarda görev yapacak sözleşmeli personeller için OSAS hastalarının A dilimi de görev engeli olarak kabul edilmiştir⁽¹⁾.

KAYNAK

1. <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/21.5.20169431.pdf>